

TÉMY DIPLOMOVÝCH PRÁC 2025/2026

UČITEĽSTVO GEOGRAFIE V KOMBINÁCIÍ

prof. RNDr. Robert Ištok, PhD.

Politická geografia vybraného štátu alebo regiónu

Political geography of selected state or region

Teoreticko-empirická práca

Anotácia: Súčasťou diplomovej práce sú podrobné politickogeografické analýzy vybraného štátu (teritoriálny vývoj, etnická štruktúra, separatizmus, teritoriálne a hraničné problémy a i.). Osobitná pozornosť je venovaná politickogeografickým aspektom špecifických problémov analyzovaného štátu (resp. regiónu). Záver predstavuje zhodnotenie uvedených faktorov v kontexte vplyvu na ďalší vývoj krajiny. Pre spracovanie témy je vítaná znalosť cudzieho neslovanského jazyka.

Politickogeografické aspekty vybraného medzištátneho konfliktu

Political-geographical aspects of selected interstate conflict

Teoreticko-empirická práca

Anotácia: Diplomová práca sa zameriava na analýzu vybraného medzištátneho konfliktu, pričom kladie dôraz na postihnutie príčin jeho vzniku ako aj jeho priebehu a súčasného stavu z aspektu politickej geografie, resp. geopolitiky. Jej súčasťou je aj postihnutie možností jeho riešenia. Pre spracovanie témy je vítaná znalosť cudzieho neslovanského jazyka.

prof. Ing. Jozef Vilček, PhD.

Geografické a environmentálne aspekty využívania a tvorby agrárnej krajiny

Teoreticko-empirická práca

Agrárna krajina predstavuje človekom silne ovplyvnenú časť geosféry. Ako taká je závislá od strategických politických i podnikateľských rozhodnutí a aktivít, čo často negatívne ovplyvňuje jej stabilitu i ďalší vývoj. Vzhľadom na uvedené je v záujme udržateľného vývoja nášho životného prostredia potrebné pri akýchkoľvek činnostiach v agrárnej krajine zohľadňovať nielen geografické, ale aj environmentálne a sociálne aspekty jej tvorby a využívania. Cieľom práce bude zhodnotiť vybranú krajinu z hľadiska vhodnosti jej podmienok pre poľnohospodárske aktivity, resp. navrhnúť takú sústavu hospodárenia (štruktúru využitia krajiny) na pôde, ktorá v súlade so zachovaním existujúcich podmienok bude ekologicky stabilná a ekonomicky udržateľná.

doc. RNDr. Vladimír Solár, PhD.

Lesy východného Slovenska - ich stav, využitie a perspektívy

Teoreticko-empirická práca

Cieľom diplomovej práce je identifikovať lesy východného Slovenska z aspektu ich využitia a následne charakterizuje ich potenciál vzhľadom na získané poznatky o ich stave, skladbe, či vlastníctve. Výsledkom bude prehľadná informačná databáza o lesoch východného Slovenska ako aj kartografické výstupy charakterizujúce ich rozmiestnenie.

Krajinná pokrývka vybraného chráneného územia vo vzťahu k biodiverzite

Teoreticko-empirická práca

Hlavným cieľom práce je stanovenie trendov vývoja krajinnej pokrývky vo vybranom chránenom území Slovenskej republiky. Následne budú identifikované súvislosti a závislosti medzi vývojom krajinnej pokrývky a biodiverzitou skúmaného územia. Výsledky je možné využiť v rozhodovacích procesoch týkajúcich sa ochrany krajiny ako aj jej organizáciou.

doc. RNDr. Štefan Koco, PhD.

Návrh a pilotné overenie geoinformatickej úlohy s využitím GIS v terénnom vyučovaní geografie

Design and pilot implementation of a geoinformatics task using GIS in field geography education

Teoreticko - empirická

Anotácia: Diplomová práca sa zameriava na integráciu geografických informačných systémov do terénneho vyučovania geografie, ktoré je kľúčové pre rozvoj praktických zručností. Hlavným cieľom je navrhnuť konkrétnu geoinformatickú úlohu s využitím bezplatného a dostupného softvéru QGIS, ktorá prepája zber dát v teréne (napr. pomocou GPS a mobilných aplikácií) s ich následným spracovaním a vizualizáciou. Súčasťou práce je aj pilotné overenie navrhnutej úlohy u vybranej vzorky žiakov, ktorého cieľom je zhodnotiť jej didaktickú efektivitu, vplyv na priestorové myslenie a akceptáciu tejto metódy žiakmi a učiteľmi. Výsledkom bude detailný metodický list a odporúčania pre implementáciu GIS nástrojov do praxe terénneho vyučovania na stredných školách.

Analýza záberov poľnohospodárskej pôdy vo vybranom okrese Slovenskej republiky

Analysis of agricultural soil occupy in the selected district of Slovak Republic

Teoreticko - empirická

Anotácia: Práca sa zaoberá kvantitatívnym vyhodnotením záberov poľnohospodárskej pôdy vo zvolenom okrese Slovenskej republiky. Na podklade existujúcich priestorových databáz poľnohospodárskej pôdy v práci sa využijú nástroje priestorových analýz a modelovania v GIS-e s

využitím existujúcich priestorových databáz poľnohospodárskej pôdy LPIS. Zistené zábery sa budú interpretovať v kontexte spoločensko-ekonomického vývoja v danom okrese.

doc. RNDr. Radoslav Klamár, PhD.

Historické mapy ako kartografický vyjadrovací prostriedok

Historical maps as a cartographic means of expression

Teoreticko-empirická práca

Diplomová práca sa zameriava na analýzu vývoja historických máp jednak v kontexte ich kompozície ako celku ako i z hľadiska vývoja grafického vyjadrenia objektov, javov a ich charakteristík v priestore. Historické mapy v tejto súvislosti predstavujú nielen prostriedok na vyjadrenie presnej geografickej polohy, ale sú aj historickým dokladom osobitého estetického vnímania priestorovej reality súdobým kartografom.

doc. RNDr. Vladimír Čech, PhD.

Geomorfologická analýza a syntéza vybraného kontrastného územného celku

Geomorphological analysis and synthesis of the selected contrast territorial unit

Teoreticko-empirická práca

Tému by si mal zvoliť študent so záujmom o fyzickú geografiu, konkrétne morfogeografiu a litogeografiu. Téma vyžaduje podrobný terénny opakovaný geomorfologický výskum, prácu s geologickou literatúrou, mapou a vysvetlivkami, vyžaduje sa tvorba morfometrických máp v prostredí GIS, ako aj finálnej geomorfologickej mapy. Študent by mal preukázať (pod dohľadom školiteľa) schopnosť samostatnej práce a mapovania v teréne, práce s mapou a jej tvorbou v prostredí GIS. Očakávaným výstupom a prínosom práce sú často nové originálne poznatky o georeliéfe vybraného kontrastného územia (spravidla katastrálneho územia, resp. iného areálu) v podrobnej mierke, ktoré v mnohých územných celkoch Slovenska chýbajú.

Geografická analýza geolokalít územia Dolného Spiša

Geographical analysis of Geosites of the Dolný Spiš region

Teoreticko-empirická práca

Tému by si mal zvoliť študent so záujmom o geografiu cestovného ruchu so zameraním na geoturizmus. Hlavným cieľom práce je analýza výskytu a charakteru prírodných i antropogénnych geolokalít na území Dolného Spiša. Téma vyžaduje terénny výskum a prácu s domácou a zahraničnou literatúrou. Očakávaným prínosom a výstupom práce je kartografická a textová charakteristika jednotlivých geolokalít v predmetnom území, ich typizácia, hierarchizácia a klasifikácia.

Mgr. Miloslav Michalko, PhD.

OpenStreetMap – environmentálne a humanitárne mapovanie na stredných školách

OpenStreetMap - environmental and humanitarian mapping in secondary schools

Teoreticko-empirická práca

Anotácia: Práca vychádza z aktivít Erasmus+ projektu „EUthMappers - Podpora environmentálneho vzdelávania na stredných školách prostredníctvom otvoreného a kolaboratívneho mapovania“. Jej hlavným cieľom bude zisťovanie miery povedomia o vzťahu študentov/pedagógov k svojmu lokálnemu prostrediu a rovnako aj mieru angažovanosti pre komunitné projekty. Dôraz je kladený na tvorbu metód ako, čo najefektívnejšie a moderne zvýšiť záujem žiakov stredných škôl o priestor, v ktorom vykonávajú každodenné aktivity a ako kolaboratívne mapovacie techniky ako OpenStreetMap, Mappilary či geografické informačné systémy dokážu zvýšiť ich angažovanosť o environmentálne a humanitárne otázky.

Mgr. Jana Michalková, PhD.

Integrácia dobrovoľného mapovania do učebných plánov pre vyučovanie geografie na stredných školách

Integration of Volunteered Mapping into Geography Curriculum at Secondary Schools

Teoreticko-empirická práca

Anotácia: Záverečná práca bude skúmať spôsoby, ako integrovať aktivity dobrovoľného mapovania do učebných plánov pre vyučovanie geografie na stredných školách. Práca ozrejní kľúčové termíny ako otvorené mapovanie, komunitné mapovanie, geo-dobrovoľníctvo a popíše základné nástroje, prostredníctvom ktorých sa žiaci môžu zapojiť do dobrovoľného mapovania, ako napr. projekt OpenStreetMap či mapovacie maratóny (mapathony). Cieľom práce je poskytnúť učiteľom geografie návody a príklady, ako efektívne integrovať dobrovoľné mapovanie do svojich učebných plánov a prispieť k zlepšeniu geografického vzdelávania študentov na stredných školách a podporiť interaktivitu a aktívnu účasť žiakov na vytváraní geografických údajov a posilniť ich analytické schopnosti.

Vnímanie klimatických rizík a nedostatku vody v obci Jarabina

Perception of Climate Risks and Water Scarcity in the Municipality of Jarabina

Teoreticko-empirická práca

Anotácia: Diplomová práca sa zaoberá problematikou vnímania klimatických rizík a nedostatku vody v obci Jarabina, ktorá v posledných rokoch čelí zhoršujúcemu sa suchu a obmedzenej dostupnosti pitnej vody. Cieľom práce je zistiť, ako obyvatelia, samospráva a miestne inštitúcie vnímajú tento problém, aké majú skúsenosti a očakávania v súvislosti s opatreniami adaptácie na zmenu klímy. Výsledky výskumu môžu byť využité ako podklad pre strategické plánovanie Prešovského samosprávneho kraja ako aj všeobecne na posilnenie klimateckej odolnosti komún.

Mgr. Matúš Maxin, PhD.

Analýza vývoja využitia poľnohospodárskej pôdy vybraného okresu Košického kraja

Teoreticko-empirická práca

Cieľom je zostaviť prehľad aktuálneho stavu a vývoja využitia pôdneho krytu vo vybranom okrese. U študenta sa predpokladá excelentné ovládanie GIS nakoľko súčasťou práce bude séria vlastných máp. Vhodná je pre študentov so záujmom najmä o fyzickú geografiu pričom môže byť spracovaná aj so zreteľom na aktuálny stav potravinárskeho priemyslu v regióne, ktorí predstavujú potenciálnych odberateľov poľnohospodárskej produkcie.

Význam rašelinísk pre krajinu - didaktická transformácia poznatkov na príklade vyučovacích hodín v teréne

Teoreticko-empirická práca

Študent má za úlohu spracovať teoretické východiská najmä z hydrogeografie, s osobitným dôrazom na problematiku zamokrených území a ich vplyvu na krajinu. Tieto poznatky je treba porovnať s obsahom štátnych vzdelávacích programov a následne priniesť vlastný príklad výučby priamo v teréne, ktorá poukáže na dôležitosť týchto prvkov v krajine. Očakávaný je minimálne jeden terénny výstup pre základnú školu a jeden pre strednú školu. Práca je vhodná predovšetkým pre študentov učiteľského smeru.

JUDr. RNDr. Monika Ivanová, PhD.

Náučný chodník

Mining Educational Trail

Cieľom diplomovej práce je návrh trasy náučného chodníka. Diplomant by sa mal zamerať na charakteristiku najvýznamnejších turistických lokalít, skĺbiť poznatky z histórie i súčasnosti. Diplomová práca má teoreticko-empirický charakter. Vyžaduje základné znalosti z oblasti geografických informačných systémov.

Porovnanie zmien krajinnej pokrývky v mestských a vidieckych oblastiach

Comparison of Land Cover Changes in Urban and Rural Areas

Cieľom práce je porovnať zmeny krajinnej pokrývky v mestských a vidieckych oblastiach Slovenska (alebo v konkrétnom regióne/okrese) za vybrané časové obdobie. Zámerom je zistiť, ako sa mení pomer zastavaných plôch, poľnohospodárskej pôdy a zelene a aké rozdiely existujú medzi mestským a vidieckym prostredím, tiež aké faktory (demografické, ekonomické, geografické) tieto zmeny ovplyvnili. Práca si vyžaduje základné znalosti z oblasti geografických informačných systémov. Má teoreticko-empirický charakter.

Priestorová analýza kvality života v marginalizovaných komunitách

Spatial Analysis of Quality of Life in Marginalized Communities

Cieľom záverečnej práce je zhodnotiť kvalitu života vo vybraných marginalizovaných rómskych komunitách (napr. v konkrétnom okrese, obci alebo vybranom regióne) na základe priestorových a sociálno-ekonomických ukazovateľov. Práca sa zameria na vplyv prostredia, infraštruktúry a dostupnosti služieb na životné podmienky v týchto komunitách. Autor práce by mal hľadať odpovede na nasledovné výskumné otázky: Líši sa kvalita života medzi rôznymi lokalitami? Aký vplyv má poloha komunity (blízkosť mesta, ciest, škôl, lekára) na kvalitu života jej obyvateľov? Práca sa opiera o zber dát, vlastný terénny výskum a štatistické vyhodnotenie dát.

Hodnotenie diverzity krajinej pokrývky vo vybranom okrese

Landscape Diversity Assessment in a Selected District

Práca sa zaoberá hodnotením diverzity krajinej pokrývky vo vybranom okrese Slovenskej republiky. Cieľom je analyzovať rozmanitosť krajinných typov, ich priestorové rozloženie a zmeny, ktoré nastali v sledovanom časovom období. Autor môže v práci využiť údaje dostupné z databázy CORINE Land Cover a údaje zo Štatistického úradu SR. Diverzitu krajiny je potrebné doplniť o grafickú a kartografickú vizualizáciu priestorových vzťahov medzi jednotlivými kategóriami krajinej pokrývky. Zistenia môžu byť využité v oblasti územného plánovania, ochrany prírody a udržateľného rozvoja územia.

Sociálno-ekonomické faktory ovplyvňujúce vlastníctvo a využívanie mobilných telefónov u detí vo vybranej lokalite

Socio-Economic Factors Affecting Ownership and Use of Mobile Phones Among Children in a Selected Locality

Práca sa zaoberá sociálno-ekonomickými faktormi ovplyvňujúcimi vlastníctvo a využívanie mobilných telefónov u detí vo vybranej lokalite. Cieľom je analyzovať, ako sa príjmy a výdavky domácností odrážajú na vlastníctve mobilných zariadení a frekvencii ich používania. Údaje sú získavané prostredníctvom dotazníkov u vybranej vzorky domácností. Na spracovanie výsledkov sa využíva deskriptívna štatistika, korelačná a regresná analýza, pričom sú vizualizované tabuľkami a grafmi. Práca hodnotí vzťahy medzi príjmami, počtom detí a vlastníctvom mobilných telefónov, identifikuje sociálne rozdiely a poskytuje podklady pre ďalší výskum digitálnej nerovnosti a spotrebných návykov. Výsledky umožňujú lepšie pochopiť vplyv ekonomických faktorov na životný štandard domácností a technologické vybavenie detí.

RNDr. Juliana Krokusová, PhD.

Vývoj a zmeny úmrtnosti na Slovensku

Development and changes in mortality in Slovakia

Teoreticko-empirická práca

Anotácia: Cieľom diplomovej práce je analyzovať vývoj vybraných demografických ukazovateľov týkajúcich sa úmrtnosti v jednotlivých regiónoch Slovenska. Úmrtnosť ako demografický proces odzrkadľuje stav a fungovanie spoločnosti. Zmeny v rámci úmrtnosti reflektujú zmeny politickej stability, socio-ekonomické zmeny, stav a úroveň zdravotníctva a pod. Študent musí zohľadniť jednak priestorové disparity a popísať faktory, ktoré vplyvajú na rozdielnu úmrtnosť v regiónoch, ale i časové hľadisko a zamerať sa na historickú analýzu vývoja úmrtnosti na Slovensku. Táto téma predpokladá znalosť práce v prostredí GIS.

RNDr. Martin Angelovič, PhD.

Digitálne dvojča mesta ako nový koncept plánovania rozvoja

The City Digital Twin: A New Concept for Urban Development Planning

Táto práca sa venuje analýze a potenciálu Digitálneho dvojčaťa mesta (Digital Twin) ako inovatívneho nástroja pre udržateľné a efektívne plánovanie rozvoja v kontexte *Smart Cities*. Hlavným cieľom je preskúmať, ako komplexná virtuálna replika fyzického mesta môže transformovať tradičné procesy v urbanistike a regionálnom riadení. Práca sa zameria na nasledujúce kľúčové aspekty ako napr. Metodika tvorby, Funkčné využitie DT či výzvy a bariéry takéhoto projektu.

Mgr. Anton Fogaš, PhD.

Prírodné a kultúrne – historické predpoklady rozvoja cestovného ruchu na Islande

Natural and cultural-historical prerequisites for the development of tourism in Island

Anotácia: Diplomová práca sa zaoberá prírodnými a kultúrne – historickými predpokladmi rozvoja cestovného ruchu na Islande. Island je krajina, ktorá sa za posledné roky stala cieľom mnohých turistov. Žije tu aj určitá slovenská komunita. Krajina má kvalitné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu; podmienka – osobná skúsenosť s predmetnou krajinou, alebo regiónom.

RNDr. Alena Lukáčová, PhD.

Krajina a jej premeny v kontexte integrovaného tematického vyučovania

Teoreticko-empirická práca

Integrované tematické vyučovanie (ITV) v rámci novej kurikulumnej reformy geografie na Slovensku predstavuje zásadnú zmenu v prístupe k výučbe. ITV je vzdelávací model, ktorý prepája učivo z rôznych predmetov do tematických celkov. Zameriava sa na žiaka, podporuje jeho aktívne učenie, kritické myslenie a prepájanie poznatkov z rôznych oblastí. Reforma kladie dôraz na skúsenostné učenie, praktické aktivity a prepájanie geografie s reálnym životom. Geografia sa už neučí izolovane, ale v rámci širších tém ako napr. „Človek a spoločnosť“, kde sa prepája s dejepisom, občianskou náukou či environmentálnou výchovou. Učivo je organizované do tematických celkov (napr. „Krajina a jej zmeny“, „Globálne problémy“), ktoré umožňujú žiakovi pochopiť súvislosti. Učitelia majú väčšiu slobodu pri výbere metód a obsahu, čím sa podporuje kreativita a autonómia škôl. Cieľom práce bude navrhnúť model ako rozvíjať kompetencie žiakov – nielen vedomosti, ale

aj schopnosť riešiť problémy, spolupracovať a komunikovať, podporiť záujem o učenie cez zmysluplné témy a projekty a priblížiť geografiu ako živý a praktický predmet, ktorý pomáha orientovať sa vo svete.

Učenie geografie cez príbehy a naratívy

Teoreticko-empirická práca

Zavedenie storytellingu do výučby geografie predstavuje inovatívny didaktický prístup, ktorý prepája fakty s emocionálnym prežívaním a osobnými príbehmi. Umožňuje žiakom lepšie porozumieť zložitým geografickým javom, ako sú migrácia, klimatické zmeny či globalizácia, prostredníctvom konkrétnych ľudských osudov a naratívnych kontextov. Porovnanie naratívneho a faktického prístupu zároveň umožňuje analyzovať, ako rôzne formy prezentácie učiva ovplyvňujú motiváciu, porozumenie a zapamätanie si učiva. Téma tak prispieva k rozvoju kritického myslenia, empatie a hlbšieho poznania sveta, čo je v súlade s cieľmi modernej geografickej edukácie a kurikulárnej reformy.

Úlohou študenta bude v práci spracovať nasledovné pohľady: Storytelling v edukácii - Definícia a význam naratívneho učenia v pedagogike. Psychologické aspekty: zapamätateľnosť, emocionálne prepojenie, aktivácia predstavivosti. Výhody oproti tradičnému faktickému prístupu – vyššia angažovanosť, hlbšie porozumenie.

Storytelling v geografii - Príbehy ako nástroj na vysvetlenie komplexných javov: migrácia, klimatické zmeny, urbanizácia. Využitie osobných príbehov, fiktívnych naratívov, historických udalostí. Prepojenie s globálnym vzdelávaním a multikultúrnou výchovou.

Porovnanie naratívneho vs. faktického prístupu - Faktický prístup: dôraz na údaje, mapy, štatistiky. Naratívny prístup: dôraz na kontext, ľudské osudy, príbehy miest a krajín. Pedagogické dopady: motivácia, porozumenie, kritické myslenie.

Cieľom práce bude preskúmať, ako naratívne metódy ovplyvňujú porozumenie geografických tém u žiakov druhého stupňa ZŠ alebo SŠ. Študent by mal hľadať odpovede na tieto výskumné otázky: Ako žiaci vnímajú geografiu cez príbehy v porovnaní s faktickým prístupom? Zvyšuje storytelling záujem o geografiu? Ktoré geografické témy sú najvhodnejšie pre naratívne spracovanie? Z metodologického hľadiska by sa študent bude zameriavať na Kvalitatívny výskum: rozhovory s učiteľmi, analýza učebných materiálov, kvantitatívny výskum: dotazníky pre žiakov, porovnanie výsledkov po použití oboch prístupov a didaktický experiment: výučba jednej témy dvoma rôznymi metódami.